

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIERDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLVI

Kraków, niedziela, 19 lutego 1939

Nr 50

Pius XI i faszyzm

Dość popularne we włoskich katolickich kościołach pismo „Resto del Carlino“ pisze (według paryskiego „le Temps“):

„Ktokolwiek będzie następcą Piusa XI, będzie mógł liczyć na nasze przywiązanie. Jako głowa katolicyzmu, który przy swym uniwersalizmie jest rzymskim, Papież, następca Piusa XI, odczuje cały duchowy wpływ, który wychodzi z Italii wybranej przez Boga na stolicę Kościoła.

Taki jest nasz faszystowski język i z pogardą odrzucamy wszystkie popolite insynuacje, przewidywania i kalkulacje wyborcze prasy demokratycznej.

Bóg jest z nami. Bóg jest z Italią Mussoliniego, bo Italia broni prawdy i sprawiedliwości. Dlatego dusze nasze będą się cieszyły błogosławieństwem Boga i Tego, który Go będzie reprezentował na ziemi“.

FASZYSTOWSKI JĘZYK.

„Resto del Carlino“ jest pismem katolickim. Nie jest to jednak katolicki język, którym przemawia o wyborze Papieża.

Mussoliniego uważamy za znakomitego męża stanu, ale za narzędzie Boga może być uważany tylko w tym znaczeniu, co każdy inny mąż stanu próbujący przebudować życie społeczne zgodnie z dobrem narodu. Pasowanie go na szczególnego wybrańca Boga zgadza się może z nastrojami i tendencjami faszyzmu, ale nie przystoi katolickiemu pismu... Katolicyzm nie znosi „kultu“ jednostek, który z nich czyni bogów ziemskich. Bóg jest jeden, a do człowieka przemawia zwyczajnie przez Kościół.

Z przytoczonego pisma włoskiego wieje pewien lęk, — lęk, by nowy Papież nie okazał się dla faszyzmu zbyt surowym sędzią i krytykiem. Lęk jest — powiedzmy od razu — dość uzasadniony. Wystarczy przypomnieć perypetie, które stosunek faszyzmu do katolicyzmu przechodził za Piusa XI.

SPRAWA STOWARZYSZEŃ A. K.

Faszyzm zdobył Włochy w walce z lewicą, masonerią i socjalizmem. Ale nie należy zapominać, że częściowo także w walce z katolickimi organizacjami; świadczy o tym m. in. żywot Frassattiego. Faszyzm, doszedłszy do władzy, podjął wielką pracę wychowania narodu włoskiego na nowych podstawach; ale nie zapominał, że był czas, gdy chciał stworzyć własne „Credo“ i własny „dekalog“ w przeciwstawieniu do chrześcijańskiego „Credo“ i Dekalogu, o czym świadczy list Piusa XI do kard. Gasparriego z r. 1927... W następnych latach jeszcze spotęgował się w szeregach partii faszystowskiej gwałtowny prąd antykatolicki; równocześnie zaś władze zaczęły rozwiązywać organizacje A. K. Wówczas (1931) Pius XI wystosował do biskupów Włoch enc. „Non abbiamo bisogno“; wystąpił w niej przeciw gwałtom, których ofiarą padają działacze katolicy i stowarzyszenia katolickie, zwłaszcza rozwiązane już przez rząd stowarzyszenia katolickich akademików. Kończąc Pius XI pisał:

„Gdybyśmy wobec tych gwałtów milczeli, stalibyśmy się jeszcze bardziej, niż jesteśmy, niegodnymi zajmowania Stolicy Apost.“.

Odpowiedzią na encyklikę była burzliwa demonstracja faszystów przed Watykanem. Mimo to Papież osiągnął swój cel... Dodatkowa umowa uregulowała sprawę wychowania młodzieży w organizacjach faszystowskich i ustrój A. K.

WŁOSKI RASIZM.

Porozumienie między Stolicą Apost. a Włochami zostało zakłócone poważniej dopiero w r. 1938. Na tle wpływów niemieckiego rasizmu na myśl włoską i na prawo włoskie...

Pius XI czujny na każde odchylenie od dogmatu, reagował żywo na pierwsze oznaki włoskiego rasizmu. Oficjalne zaś potępienie tego światopoglądu nastąpiło za pośrednictwem Kongregacji Seminariów i Uniwersytetów przez odrzucenie znanych naszym czytelnikom 6 tez rasistowskich... Powstał więc nowy konflikt w dziedzinie teorii i w dziedzinie praktyki. „W teorii“ dlatego, że rasizm niemiecki opiera się na materialistycznym światopoglądzie, iż krew stanowi źródło duchowych i moralnych dyspozycji człowieka... „W praktyce“ dlatego, że zastosowanie rasizmu do prawa małżeńskiego koliduje z zasadami kanonicznego małżeństwa.

Konflikt nie został za życia Piusa XI zlikwi-

dowany. Spadnie na barki nowego Papieża. Miejmy nadzieję, że będzie zlikwidowany ku zadowoleniu katolików. Przemawia za tym wiele względów. A więc przywiązanie Włochów do wiary, a także i ten fakt, że kto, jak kto, ale najmniej chyba Włosi mają prawa do konserwowania „czystej rasy“. Nie ma jednolitego typu antropologicznego Włocha. Ludność Włoch stanowi mieszaninę wszystkich chyba ras, jakie zamieszkiwały i zamieszkują Europę... Rasizm nordycki jest szaleństwem, ale włoski rasizm jest nonsensem.

MYLNE RACHUBY.

Tych kilka przypomnień pozwoli nam zrozumieć, dlaczego Włosi tak gorliwie zajmują się wyborem Papieża... Mylą się jednak, gdy sądzą, że jakiś następca Piusa XI mógłby zająć inne niż on, stanowisko wobec faszyzmu. To, co w tej dziedzinie powiedział lub zrobił Pius XI, jest trwałym dorobkiem Kościoła i Papiestwa.

J. P.

Nabożeństwo żałobne w Warszawie za duszę ś. p. Piusa XI

Warszawa, 18. II. (PAT). W dniu dzisiejszym o godz. 10 rano w archikatedrze św. Jana odprawione zostało uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Ojca Św. Piusa XI. Po środku świątyni ustawiono katafalk z trumną, przybraną insygniami papieskimi. Wokół i nad trumną gorzały świece. Na nabożeństwie obecni byli P. Prezydent Rzeczypospolitej Mościcki, marszałek Śmigły-Rydz, wicepremier Kwiatkowski, zastępujący nieobecnego w Warszawie p. premiera Składkowskiego, korpus dyplomatyczny, rząd, generalicja, senatorzy i posłowie, przedstawiciele senatów akademickich wyższych uczelni stolicy. Nawę główną świątyni wypełnili szczerze liczni przedstawiciele organizacji, związków i stowarzyszeń społecznych oraz tłumy wiernych.

Panu Prezydentowi Rzplitej, przybywającemu do świątyni w towarzystwie p. wicepremiera Kwiatkowskiego, przedstawiciele władz oraz członków domu cywilnego i wojskowego oddała honory wojskowe kompania honor. piechoty, ustawiona przed katedrą.

Uroczystą Mszę żałobną celebrował Ks. Nuncjusz Apostolski Cortesi w otoczeniu licznych duchowieństwa. Po nabożeństwie ks. Biskup Szlągowski wygłosił kazanie, poświęcone zmarłemu Papieżowi Piusowi XI, podkreślając jego ojcowski stosunek do Narodu Polskiego.

Po nabożeństwie i kazaniu Ks. Biskup Nuncjusz Apostolski Cortesi w asyście duchowieństwa odprawił uroczyste „Castrum Doloris“ przy katafalku.

Niefortunny przebieg zimowego raidu lotniczego

Lublin, 18. II. — Wczoraj miały się tu rozpoznać VI. lubelsko-podlaskie zimowe zawody lotnicze. Wszyscy zawodnicy zapisani do zawodów, reprezentujący wszystkie aerokluby w całej Polsce przyjechali do Lublina, jednak wskutek niesprzyjających warunków atmosferycznych początek zawodów odłożono do soboty.

Jak się obecnie okazuje z Lublina przedpołudniem wystartowało 26 samolotów, biorących udział w raidzie i samolot RWD 13 z Warszawy z załogą 3 ludzi. Po wystartowaniu z Lublina okazało się, że lot jest niemożliwy wskutek niezwykle gęstej mgły. Trzy samoloty wróciły natychmiast do Lublina, 11 przyleciało na lotnisko Świdnik pod Lublinem, z 13 pozostałych 12 lądowało po drodze. O samolotach tych na razie nie ma bliższych wiadomości. Samolot RWD 13 wpadł w korkociąg i spadł w pobliżu toru kolejowego Łuków—Lublin pomiędzy stacją Bystrzyca a Lublinem. Wkrótce po wypadku samolotu przejeżdżał torem kolejowym pociąg zdążający do Lublina. Kierownik pociągu Al. Jagodziński zatrzymał pociąg i kolejarze pospieszili z pomocą. Spod gruzów samolotu wydobyto 3 lotników, z których jeden jest

ciężko ranny, dwóch zaś lżej rannych przewieziono do Lublina, gdzie umieszczono ich w szpitalu. Nazwiska ofiar katastrofy samolotowej brzmią: inż. Strączyński z Warszawy — ciężko ranny, Jan Jelec z Warszawy i Bol. Wilczek ze Lwowa — lżej ranni.

Do Białej Podlaskiej zdołał dolecieć jeden jedyny samolot, pilotowany przez inż. Aleksandrowicza z aeroklubu lubelskiego.

Przyp. Redakcji.

Na marginesie pow. doniesień, nie można nie wyrazić zdumienia, iż kierownictwo ruchu zdecydowało się na wypuszczenie samolotów, chociaż wiedziało, iż warunki były niesprzyjające.

FAKULTET TEOLOGICZNY

NA UN. W MONACHIUM ZOSTAŁ ZAMKNIĘTY

Monachium, 18. II. (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Minister wychowania Rzeszy Rust zarządził, w porozumieniu z ministrem Rzeszy dla spraw kościelnych Kerrlem, zamknięcie na monachijskim uniwersytecie katolickiego fakultetu teologicznego.

Przed kapitulacją czerwonych

Tajemnica narad paryskich prez. Azany

Paryż, 18. II. (PAT). Narady toczone się już przez 3-ci dzień w ambasadzie hiszpańskiej w Paryżu, otoczone są atmosferą tajemniczości. W kołach parlamentarnych uważają za pewne jedną tylko informację o daleko idącym konflikcie między del Vayo a

prezydentem Azana, który ma być zwolennikiem położenia kresu walkom.

Ostateczna decyzja zostanie powzięta w dniu powrotu senatora Berarda, który oczekiwany jest w Paryżu we wtorek lub we środę przyszłego tygodnia. W razie powodzenia misji sen. Berarda, Paryż i Londyn ogłosiłyby uznanie de jure rządu narodowego Hiszpanii, a prezydent Azana ogłosiłby swą dymisję i deklarację do narodu hiszpańskiego, mającą na celu zlikwidowanie walk w Hiszpanii.

Prez. Azana opublikuje orędzie

Paryż, 18. II. (P). Wedle ostatnich doniesień min. del Vayo, który wczoraj w 4-godzinnej rozmowie nalegał na prezydenta Azanę, by ten powrócić zechciał do Madrytu, nie wyjechał dziś z Paryża, a nawet przygotowuje się tu, jak się zdaje, na dłuższy pobyt, wynajmując obszerny apartament prywatny. W ciągu dzisiejszego dnia kontynuował zaś narady z prezydentem, w których uczestniczyło kilka dalszych osobistości rządowych z przewodniczącym Cortezów Barrio na czele. Z niedyskrecji, które stamtąd przeniknęły można wnioskować, że rozmowy w ambasadzie mają charakter niezwykle burzliwy i dramatyczny.

Prezydent Azana nie tylko odmawia powrotu do Hiszpanii, lecz nosić się ma z zamiarem opublikowania orędzia, wzywającego do zaprzestania walki. Kapitulacja miałaby nastąpić już pod jednym tylko warunkiem powszechnej amnestii dla ludności i armii, oraz dania przywódcom możliwości wyjazdu zagranicę.

Polska uznaje de jure rząd gen. Franco

Warszawa, 18. II. (PAT). Ministerstwo spraw zagranicznych podaje do wiadomości, że rząd pol-

ski uznał de jure rząd narodowy hiszpański.

DYMISJA GEN. ROJO.

Paryż, 18. II. (PAT). Z Perpignan donoszą, że szef sztabu generalnego hiszpańskiej armii republikańskiej gen. Rojo podał się do dymisji i udał się do Vernet-les-Bains (Pireneje wschodnie), gdzie przebywa jego rodzina.

SEN. BERARD WYJECHAŁ DO BUGROS.

Paryż, 18. II. (P). Wczoraj wieczorem sen. Berard wyjechał do Burgos, gdzie zabawi do poniedziałku lub wtorku.

Krwawa czystka w Madrycie

172 wyroków śmierci w ciągu 2 dni

Casablanca, 18. II. (PAT). Z Madrytu donoszą, że gen. Martinez Cabrera, gubernator wojskowy Madrytu, zarządził bardzo ostrą czystkę na kierowniczych stanowiskach w wojsku, policji i gwardii cywilnej. Powołano do życia specjalne

trybunały do sądenia osób oskarżonych za sympatię dla rządu gen. Franco. W przeciągu 2 dni sądy te wydały 172 wyroki śmierci, przeważnie na wojskowych.

Pierwszorzędny Zakład Pogrzebowy CONCORDIA
JANA WOLNEGO Pl. Szepepański 2
 Telefon 108-31.
 Urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, przeprowadza ekshumacje i przewozy zwłok do wszystkich krajów. Mniej zasobnym daleko idące ustępstwa.

PRZYBORY BIUROWE
 bilety wizytowe
 szyldy emaljow.
 pióra wieczne
 reperacje.

Z. ZIEMBICKI
 Kraków, Pl. Marjański 2

Przybory rysunkowe dla szkół i techników
 GENNIKÓW ŻĄDAJCIE

Mussolini i Conclave

Paryż, 18. II. Nacz. redaktor „la Croix“, ks. E. Merklen, pisząc we wstępnym artykule o wyborze nowego Papieża, potrąca o żywe zainteresowanie prasy włoskiej „kandydaturami“ papieskimi i oświadcza:

„Gdyby Mussolini w tej lub innej formie starał się wznowić na swoją korzyść rzekome pra-

wo „veta“, które Pius X uchylił w r. 1904 — gdyby próbował wywierać na Stolicę Apost. presję ograniczającą jej swobodę lub jej charakter uniwersalny, prawdziwie katolicki, — można być pewnym, że nastąpiłaby zaraz reakcja ze strony św. Kolegium“.

Jugosławia nie zmieni swej linii politycznej

Białogród, 18. II. (PAT). Minister spraw zagr. Markowicz przyjął przedstawicieli prasy jugosłowiańskiej i zagranicznej, wobec których podkreślił, że zasadnicze linie polityki zagranicznej Jugosławii, pod żadnym względem nie ulegną zmianom.

„Polityka zagraniczna Jugosławii — oświadczył min. Markowicz — jest jasna i zdecydowana. — W ciągu lat ostatnich Jugosławia kultywowała do-

bre stosunki ze wszystkimi, a zwłaszcza z sąsiadami, pracując nad utrzymaniem dawnych i pozyskaniem nowych przyjaciół, przyczyniając się w ten sposób do konsolidacji pokoju. Znalazło to swój wyraz w ożywieniu stosunków politycznych i gospodarczych pomiędzy Jugosławią a wszystkimi jej sąsiadami, a zwłaszcza z Włochami i Niemcami“.

Coraz więcej samochodów w Polsce

Motoryzacja kraju, która przez szereg lat leżała odłogiem, uległa w ostatnich dwóch latach wyraźnemu ożywieniu. Dzięki odpowiednim ustawom, wpływającym dodatnio na rozwój motoryzacji, dzięki budowie nowych dróg i szos, a nade wszystko dzięki ożywieniu się gospodarstwa i zwiększeniu siły kupna, liczba samochodów w Polsce pokaźnie wzrosła.

Gdy w roku 1936 sprzedano w Polsce tylko 4.946 pojazdów mechanicznych, to już rok 1937 przyniósł cyfrę 9.969, a w r. 1938 sprzedano 14.231 pojazdów.

W dn. 1 stycznia 1939 r. zarejestrowano na terenie całego kraju 54.009 pojazdów mechanicznych, w czym 40.413 samochodów, 12.061 motocykli i 1.535 innych pojazdów.

Na uwagę zasługuje motoryzacja transportu, która w stolicy i w innych wielkich miastach zrobiła duże postępy. Również tabor uległ odnowieniu. W Warszawie taksówki starych typów zniknęły prawie zupełnie. Widać tylko wozy o estetycznej, nowoczesnej linii, stare zaś gruchoty, bądźto poszły „na szmelc“, bądź też przerobiono je na taksówki bagażowe, a wiele pełni obecnie służbę w małych miastach.

Jak słyhać, szereg taksówek, które kursują w Polsce, nabyto dzięki wygranej na Loterii Klasowej. Szczęśliwi „gracze“, do których los

się uśmiechnął, stworzyli sobie własne warsztaty pracy, nabywając jedną, a często nawet kilka taksówek.

W najbliższych latach motoryzacja w Polsce dozna niewątpliwie dalszego znacznego rozwoju. Dzięki podjęciu na większą skalę budowy samochodów przez firmę Lilpop Rau i Loewenstein, która rozpoczęła obecnie w Lublinie także budowę fabryki motorów, dzięki udzieleniu koncesji na fabrykację samochodów Wspólnocie Interesów oraz dzięki rozszerzeniu prac Państwowych Zakładów Inżynierii, stworzone zostały podstawy do rozwoju przemysłu samochodowego w Polsce.

W miarę rozbudowy przemysłu krajowego zmniejszać się będzie ilość typów i marek. Dziś pod tym względem panuje jeszcze duża różnorodność. Na ulicach widać prócz samochodów wyrabianych w kraju, wozy włoskie, amerykańskie, niemieckie, francuskie, czeskie. Mówią, że kilka wytwornych limuzyn prywatnych, kursujących w stolicy, pochodzi z wygranych na Loterii Klasowej.

Nowa 44-ta Loteria Klasowa, której ciągnięcie rozpoczyna się 23 lutego, przyniesie dużo nowych wygranych i przyczyni się niewątpliwie do dalszego rozwoju motoryzacji w Polsce.

Sygn. III. Km. 1509/38.
 Sąd. sygn. III. 1. E. 4/39.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru III., B. Ornatowski, mający kancelarię przy ul. Starowiśniej 17 — na podstawie art. 676 i 679 K. P. C., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 20 marca 1939 r. o godz. 10-tej w Sądzie Grodzkim w Krakowie, przy ul. Starowiśniej 13, sala 35, II. p., odbędzie się sprzedaż, w drodze publicznego przetargu, nieruchomości obj. lwh. 330 ks. gr. gm. Kraków, Dz. VIII. Kazimierz, dłużnika Abrahama Wachstocka, własnej, składającej się z parcel. bud. lkat. 491, 492, 493, o obszarze 4 a. 73 m. kw. Na parceli tej stoi: dom mieszkalny, frontowy, murowany, jednopiętrowy, podpiwniczony, frontem zwrócony do ul. Józefa L. 25, oraz dwa budynki oficynowe niepodpiwniczone i drewniana szopa.

Nieruchomość ta posiada urzędzoną księgę gruntową przy Sądzie Okręgowym w Krakowie.

Realność powyższa oszacowana została na Zł 42.864.—. Cena zaś wywołania (II. licyt.) wynosi Zł 28.576.—. — Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości Zł 4.286.40.

Rękojmię należy złożyć w gotowości, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Krakowie, przy ul. Starowiśniej 13, w oddziale egzekucyjnym.

Dnia 6 lutego 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego:
 B. Ornatowski.

Na saneczkach

Nawet przy najmniej forsownym sporcie, jak i przy najlżejszej pracy, trzeba uzupełniać zużywaną siłę i energię. Łatwo to uczynić. 1 filiżanka Ovomaltyny i zużyta energia zostaje odnowiona, organizm wzmocniony, człowiek znów jest pewnym swych sił. — Dlatego pamiętaj zarówno w sporcie, jak i przy pracy: codziennie filiżanka Ovomaltyny.

OVOMALTINE

Kalendarzyk katolicki

NIEDZIELA 19 LUTEGO. Niedziela Pięćdziesiątnica czyli Zapustna. Ewangelia o Chrystusie, który przepowiada Swą Mękę i uzdrawia ślepego.

Wschód słońca o godz. 6.46, zachód o godz. 16.55. Długość dnia 10 godzin 9 minut.

Kronika krakowska

NOWE WŁADZE MŁODZIEŻY WSZECHPOLSKIEJ AKADEMII GÓRNICZEJ. Dnia 14 b. m. na Akademii Górniczej w Krakowie, odbyło się Walne Zebranie Młodzieży Wszechpolskiej, na którym wybrano nowy Zarząd w następującym składzie: Prezes M. Blok, I. wiceprezes J. Kluska, II. wiceprezes J. Korfanty, sekretarz M. Krawczyk, skarbnik W. Domżałski, bibliotekarz Zb. Mikołaj. Zebrani uczcili pamięć Ojca św. Piusa XI, Romana Dmowskiego, ks. arcyb. Teodorowicza i kardynała Kakowskiego.

REJESTRACJA B. OCHOTNIKÓW ARMII POLSKIEJ. B. ochotnicy Armii Polskiej z lat 1918—1921, którzy dotychczas nie są zarejestrowani, zechcą we własnym interesie zgłosić się w najbliższym Oddziale Związku byłych ochotników Armii Polskiej. — W Krakowie przyjmuje zgłoszenia Oddział Związku byłych ochotników Armii Polskiej: Wawel 9, we wtorki, środy i czwartki w godzinach od 18 do 20.

WPADŁ POD KOŁA WOZU. W piątek o godz. 15.30 na ul. 29 Listopada Franciszek Patys, wychodząc na wóz załadowany ciężarem, spadł na jezdnię i dostał się pod koła wozu, które zmiążdżyły mu jedną stopę. Pogotowie Ratunkowe przewiozło Patysa do Szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

OBFITY PŁON OBLAWY POLICYJNEJ. W piątek w godzinach przedpołudniowych policja przeprowadziła obławę na terenie miasta Krakowa. Zatrzymano 37 osób, między którymi były osoby poszukiwane przez sądy i inne władze. U kilku zatrzymanych znaleziono różne narzędzia do włamań mieszkaniowych.

Komunikaty

WYKŁAD HR DE VOGUE. Staraniem Stowarz. Przyjaciół Francji i Alliance Française, odbędzie się dziś w niedzielę o godz. 18, w sali Kopernika Coll. Nov. wykład w języku francuskim Hr de Vogue p. t. „Liantey i Marok“, ilustrowany filmem. Wstęp wolny.

POSIEDZENIE KRAK. KOŁA POL. TOW. FILOLOGICZNEGO celem uczczenia 50-lecia pracy naukowej prof. hon. U. J. dra Leona Sternbacha, odbędzie się w poniedziałek, 20 b. m. o godz. 18 w sali Seminarium Filol. Klas. U. J., ul. Pilsudskiego 4, I. p. Przemówienie wygłosi prof. dr Stan. Skimina.

REPERTUAR TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

Niedziela, 19. II. 3.30 po pol. „Gałązka rozmarynu“; wiecz. „Miłość będzie naszym wynalazkiem“.

Poniedziałek, 20. II. po pol. „Zaczarowane koło“ (wysprzedane); wiecz. „Dlaczego zaraz tragedia?“

Wtorek, 21. II. po pol. „Zaczarowane koło“ (wysprzedane); wiecz. „Miłość będzie naszym wynalazkiem“.

Prezydent czy komisarz?

Według ostatnich wiadomości, które otrzymałmy, sprawa Rady Miejskiej przedstawia się następująco: Miarodajne koła liczą się z tym, że Rada Miejska nie zdoła wybrać prezydenta miasta, wobec tego będzie zamianowany komisaryczny prezydent na okres paru miesięcy, może nawet na rok. Zadaniem komisarycznego prezydenta byłoby

u. in. przeprowadzenie nowych wyborów.

Stanowisko komisarycznego prezydenta miano pierwotnie zaproponować wicewojewodzie drowi Małachowskiemu, który jednak nie chciał go przyjąć. Wobec tego mówi się, że komisarycznym prezydentem zostanie dr Czuchajowski.

—oO—

Akademicy krakowscy przeciw I.K.C.

Walne Zebranie Bratniej Pomocy Stud. U. J.

W piątek 17 b. m. odbyło się w sali Kopernika Col. Nov. walne zebranie Bratniej Pomocy S. U. J. w obecności ks. prof. Archutowskiego i prof. Wł. Folkierskiego, którzy zastępowali nieobecnego kuratora Bratniej Pomocy prof. St. Pigionia. Przed rozpoczęciem zebrania obecni uczcili powstaniem pamięć zmarłego Papieża Piusa XI oraz Romana Dmowskiego.

Sprawozdanie prezesa oraz Komisji Rewizyj-

nej wykazało bardzo dobrą gospodarkę bratniaka; toteż zebrani jednomyślnie uchwalili ustępującemu zarządowi absolutorium. Walne Zebranie B. P. uchwalilo nad to zaprzestanie prenumerowania „Ilustrowanego Kuriera Codziennego“ dla Czytelni Akademickiej. — Również uchwalono nie wyklądać do czytania nadsyłanych bezpłatnie (!) egzemplarzy pisma „Zadruga“, organu grupy neopogańskiej, walczącej z Kościołem katolickim.

Mowy prokuratora i obrońców w procesie Guguli i towarzyszy

W czwartym dniu rozprawy przeciwko Guguli i towarzyszom przemawiali prokurator i obrońcy. Prokurator dr Gajewski scharakteryzował poszczególne oskarżonych i omówił ich rolę w czynnie przestępnym. Prokurator stwierdza, że zeznania świadków potwierdziły winę oskarżonych i domaga się kary śmierci dla Guguli i surowej kary dla innych oskarżonych.

Następnie przemawiali obrońcy, starając się

zbić wywody prokuratora oraz osłabić znaczenie zeznań świadków.

Gugula w ostatnim słowie oświadczył, że jeżeli sąd dowiedzie mu winy, to prosi o wyrok śmierci. W tym momencie obecna wśród publiczności matka oskarżonego wybuchła płaczem.

Wyrok zostanie ogłoszony w poniedziałek o godzinie 12.

—:oO:—

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Rakieta na Mars“ (Buster Crabbe) i „Jej obrońcy“ (Flip i Flap).

APOLLO: „Suez“.

DOM ŻOŁNIERZA: od 13—16 b. m. „Paryżanka“ w gł. roli (Danielle Darrieux).

L. O. P. P.: „Rosalie“ i „Gentleman wierzy kobiecie“.

MUZEUM wyświetla w sobotę 18, w niedzielę 19 i w poniedziałek 20 bm. film p. t. „Legia zatraceni“ i „Bohater Texasu“.

PROMIEŃ: „Paweł i Gaweł“.

SCALA: „Student z Oxfordu“.

STELLA: „Kłeska białego Kobry“ (Betty J. Rhodes, Grant Withers).

SZTUKA: „Meksykańskie noce“ (Dorothy Lamour).

ŚWIT: „Za winy niepopelnione“.

UCIECHA: „List polecający“.

WANDA: „Verdi“ (Beniamino Gigli).

—oO—

LODA HALAMA Z OPERETKA „ROXY I JEJ DRUŻYNA“ W KRAKOWIE. Wielką niespodzianką dla Krakowa będzie przyjazd warszawskiego zespołu operetkowego teatru „8.15“ w składzie 30 osób z Lodą Halamą na czele. Zespół ten wystąpi tylko jeden raz we czwartek 23 bm. o godz. 8.00 wieczor w teatrze Domu Żołnierza w Krakowie, wystawiając ostatnią nowość Abrahama p. t. „Roxi i jej drużyna“, w której po raz pierwszy rolę główną gra, śpiewa i tańczy niezrównana Loda Halama.

—oO—

Kraków w hołdzie pamięci Papieża Piusa XI

Staraniem Akeji Katolickiej odbędzie się w niedzielę 19 b. m. o godz. 12 w Złotej Sali Domu Katolickiego uroczysta Akademia Żałobna dla uczczenia pamięci Ojca św. Piusa XI. W Akademii weźmie udział niewątpliwie cały katolicki Kraków, by dać wyraz uczuciom swego synowskiego żalu po stracie tak drogiego sercu Polaków Wielkiego Papieża. Na program uroczystości złożą się: Słowo wstępne Ks. Biskupa dra Stan. Rosponda, referat dra Adama Vetulaniego, prof. U. J., oraz produkcje wokalnie-muzyczne Chóru Ks. Ks. Salezjanów pod dyr. ks. prof. dra J. Mazerskiego i orkiestry 20 pp. pod batutą kpt. Firka. Wstęp na Akademię wolny. Poczty sztandarowe katolickich organizacji krakowskich winny przybyć na miejsce o godz. 11.45.

Nabożeństwo żałobne za Ojca św. w kościele akademickim

W sobotę ks. Biskup dr Michał Godlewski, profesor U. J. odprawił w kościele św. Anny nabożeństwo żałobne za spójność duszy św. Papieża Piu-

sa XI. Na nabożeństwie byli obecni: rektor U. J. prof. dr Lehr-Splawiński wraz z Senatem U. J., rektorzy innych wyższych uczelni w Krakowie, grono profesorskie i młodzież akademicka. We wszystkich szkołach krakowskich, wyższych, średnich i niższych dzień był wolny od nauki.

Nabożeństwo o szczęśliwy wybór Papieża

W poniedziałek 20 b. m. o godz. 9, odbędzie się w bazylice katedralnej na Wawelu uroczyste nabożeństwo do Ducha św. o szczęśliwy wybór nowego Papieża. Mszę św. pontyfikalną odprawi ks. infułat dr Adam Podwin, dziekan Kapituły metropolitalnej krakowskiej.

W Krakowie odbędzie się ogólnopolski zjazd ekonomistów

Onegdaj odbyło się posiedzenie Wydziału Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie. Zagaił prezes Towarzystwa prof. dr Adam Krzyżanowski poświęcając krótkie wspomnienie pamięci ś. p. prof. dra Leopolda Caro. Następnie prof. Krzyżanowski i prof. dr Adam Heydel referowali o drugim ogólnopolskim zjeździe ekonomistów, jaki ma się odbyć z początkiem listopada br. w Krakowie, organizowany przez krakowskie Towarzystwo Ekonomiczne. Po referatach i ożywionej dyskusji omówiono program Zjazdu. Na zakończenie wybrano Komitet Wykonawczy Zjazdu z prof. dr Heydlem na czele.

Znalezisko szkieł z Łucka

Na posiedzeniu Komisji Historii Sztuki Pol. Akademii Umiejętności, które odbyło się dnia 16 b. m. pod przewodnictwem dra J. Muczkowskiego, dr Kaz. Buczkowski przedstawił szkieł, znalezione w Łucku, głównie w korycie rzeki Głuszec, a nadesłane do zbadania Muzeum Narodowemu w Krakowie przez tamtejsze Muzeum Wołyńskie.

Przepuklinowe Pasy Opaski Brzuszne

Suspensoria, prostotrzymacze

Aparaty ortopedyczne

Protezy ręczne i nożne, szczydła, kule i t. p.

Wykonuje we własnej pracowni

Narzędzia Lekarskie

oraz skutecznie: naprawy, ostrzenie i niklowanie

L. Knapiński Kraków
ul. Mikołajska, 7. Tel. 105-05

Przed wyborem nowego Papieża

Pius XI „papieżem misyj”

W związku z osieroceniem Stolicy Apostolskiej, w prasie codziennej podawano życiorys Piusa XI uwypuklając to tę lub inną stronę szeroko zakrojonej działalności zgasłego Papieża. Najmniej podkreślano jego żywe zainteresowanie dla misyj, a przecież rozkrzewianie wiary było głównym przedmiotem jego trosk.

Swoją Pontyfikat misyjny rozpoczyna Pius XI od ogłoszenia

MOTU PROPRIO „ROMANORUM PONTIFICUM“ (3. V. 1922) w sprawie przeniesienia Dzieła Rozkrzewiania Wiary z Francji do Rzymu. Miesiąc później, w uroczystości Zielonych Świąt wygłasza w bazylice św. Piotra homilię, w której zapoznaje świat katolicki z swą troską o przyszłość misyj i gdzie mówi o swoim „ojcostwie powszechnym”. Trzy organizacje misyjne: Dzieło Rozkrzewiania Wiary, Dzieło św. Dzieciństwa Pana Jezusa i Dzieło św. Piotra Apostoła dla duchowieństwa rodzimego wynosi do godności Papieskich Dzieł, zaznaczając tym, że podlegają jemu bezpośrednio. W międzyczasie czyni przygotowania do wystawy misyjnej i otwiera ją w grudniu 1924 r. Papież pragnął zapalić serca katolików dla sprawy misyjnej, jak to sam zaznaczył przy otwarciu wystawy misyjnej. Dnia 28. II. 1926 ogłasza słynną

ENCYKLIKĘ „RERUM ECLESIAE“

w której szeroko rozwodzi się o potrzebie szerzenia światła Ewangelii wśród niewiernych mas pogańskich. Wzywa w niej do współpracy misyjnej wszystkich katolików: biskupów, duchowieństwo świeckie i zakonne i wiernych.

W licznych alocucjach do świętego Kolegium Kardynałów, podczas niezliczonych audiencji publicznych i przemówień na kongresach misyjnych występuje Pius XI jako niestrudzony propagator sprawy misyjnej.

„WSZYSCY WIERNI DLA NIEWIERNYCH“

oto jego hasło. Powołuje do życia Związek Misyj-

Papież Pius XI — protektorem radiofonii

Osiem lat temu obiegła glob ziemski, wiadomość, że po raz pierwszy w dziejach świata przed mikrofonem radiowym stanie Namiestnik Chrystusowy. Było to jednocześnie otwarcie radiostacji watykańskiej. Papież Pius XI w ten sposób uświęcił dzieło radia.

Radiosłuchacze w tym dniu zbliżali się do swych odbiorników ze skupieniem i szacunkiem. Wszystkie radiofonie świata transmitowały tę uroczystość, połączoną z posiedzeniem papieskiej Akademii Nauk i oświeconą orędziem Ojca Świętego. Pius XI udzielił błogosławieństwa apostołskiego wiernym, dyssydentom i niewiernym, władcom i obywatelom, biednym i bogatym. Papież Pius XI przemawiał również w czasie uroczystości otwarcia nowej elektrowni watykańskiej, zaznaczając w swym przemówieniu, że w tej maszynie elektrycznej, uruchomionej nie dawno w Watykanie, w centrali telefonicznej, jak i w radiostacji watykańskiej ujawniają się coraz pożyteczniejsze środki porozumiewania się ludzi między sobą — „środki oddane na służbę Prawdzie i Miłosierdziu“.

W r. 1937 w dzień Bożego Narodzenia Papież Pius XI dokonał poświęcenia nowej stacji watykańskiej o mocy 50 kw. Koncert gwiazdkowy był pierwszą audycją tej nowej stacji. Transmitowa-

ny Duchowieństwa i daje jemu jak też Papieskim Dziełom Misyjnym drobiazgowo przez siebie opracowane statuty.

Misjonarzom daje wskazówki, podaje po prostu plan strategiczny, jak dusze wyrwać z ciemności pogaństwa i zakłada w 1927 r. uniwersytet katolicki w Pekinie, popiera pracę oświatową i charytatywną na misjach, każe zakładać katolickie dzienniki i miesięczniki na terenach misyjnych i ustanowił 6 delegatur apostołskich, których zdaniem jest koordynacja prac i wysiłków misjonarzy. Dzięki wskazaniom Piusa XI liczba katolików na terenach misyjnych wzrosła w ciągu 10 lat (1927—1937) z 14.330.629 do 21.143.328 dusz. Wzrost globalny wynosi 6,812.700, przeciętna roczna 681.000. Z 526 okręgów misyjnych 211 są kreacji zmarłego Papieża. Armia pracowników na misjach liczy obecnie 266.025 osób.

Szczególną troską otoczył Pius XI episkopat i duchowieństwo rodzime na misjach. Tu może najwięcej uwypukla się „powszechne ojcostwo” Papieża. Osobiście udziela kilka razy sakry biskupiej Chińczykom, Japończykom, jednemu Hindusi i pierwszemu Annamicie. Duchowieństwu rodzimemu oddaje w opiekę w samych tylko Chinach 25 misyj. W 1928 r. dokonuje poświęcenia kamienia węgielnego pod wznoszące się Collegium Urbanum Propagandy, a 24. IV. 31 r. inauguruje kolegium, w którym kształcą się 250 kleryków 30 różnych narodowości. Opieka i troska Piusa XI o duchowieństwo kolorowe wynika z świadomości, że jest „ojcem powszechnym”, ojcem wszystkich dzieci Kościoła.

Wspomnieć należy jeszcze o ustanowieniu Niedzieli Misyjnej, o Dniu Misyjnym Chorych, o założeniu Agencji Fides, której zdaniem jest szybka obsługa prasy w wiadomości misyjne.

Pius XI. był w całym słowa znaczeniu „Papieżem misyjnym”, ojcem, który całym sercem uochał wszystkich ludzi, który chciał dać całemu światu „pokój Chrystusowy“.

ły go radiofonie europejskie oraz Ameryki Północnej i Południowej. W koncercie tym radiosłuchacze polscy słyszeli wielkie dzieło religijne wykonane przez orkiestrę watykańską oraz chóry sykstyńskie pod dyrekcją kapelmistrza Kaplicy Papieskiej L. Perosiego.

Od tej pory wzrosła znacznie ilość audycji nadawanych ze stacji watykańskiej. Słowa „Laudetis Jesum Christum”, rozpoczynające każdą audycję z Watykanu pojawiały się coraz częściej w eterze. Na fali watykańskiej płynęły błogosławieństwa Papieża, transmisje Mszy pontyfikalnych z okazji większych świąt katolickich, ceremonie kanonizacji, a każdego popołudnia i wieczora 15-minutowe audycje w różnych językach.

W roku 1938 Watykan posiada już kilka stacji z antenami skierowanymi do wiernych za oceanem, a służących specjalnie Ojcu Świętemu, który przemawiał nawołując do powszechnego pokoju i udzielał błogosławieństwa w czasie Kongresów Eucharystycznych. Papież Pius XI interesował się również bardzo radiofonią polską, a w organie prasowym Watykanu ukazały się często artykuły, stawiające za przykład akcję „Radio chorym” i nawołujące misjonarzy do podobnej działalności na swych terenach.

uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Ojca św. Piusa XI. Mszę św. celebrował ks. Biskup Przeździecki.

W Przemyslu ks. Biskup dr Fr. Barda odprawił 15 b. m. w katedrze łańcuckiej w otoczeniu Kapituły i duchowieństwa uroczystą Mszę św. żałobną. Kazanie wygłosił ks. Biskup dr W. Tomaka.

We Lwowie, w archikatedrze obrządku łańcuckiego odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne 16 b. m. Pontyfikalną Mszę św. odprawił ks. Arcybiskup dr B. Twardowski. Kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Biskup dr Baziak.

W Wilnie, 14 b. m., w bazylice ks. Arcybiskup Metropolita wileński odprawił uroczyste nabożeństwo za spokój duszy Ojca św. Piusa XI. Świątynię wypełniły po brzegi delegacje różnych organizacji ze sztandarami oraz tłumy wiernych.

W Płocku, w bazylice katedralnej, pontyfikalną Mszę św. celebrował ks. Arcybiskup Antoni Julian Nowowiejski. Przemówienie żałobne wygłosił ks. Biskup L. Wetmański. Wieczorem, w sali teatru miejskiego odbyła się akademія żałobna. Akademię zagał ks. Biskup Wetmański, a referat o pontyfikacie Piusa XI wygłosił mec. Kurnowski.

W Kielcach, w katedrze, ks. Biskup dr Kaczmarek odprawił pontyfikalną Mszę św. żałobną. Na placu Panny Marii przed katedrą zgromadziły się tysięczne rzesze wiernych. Kazanie wygłosił ks. prałat Pilek.

Tarnów

WALKA NA FRONCIE WYBORCZYM w Tarnowie, w miarę jak zbliża się termin wyborów samorządowych, 5 marca, wzmaga się coraz więcej. Przy wszystkich ulicach i placach widnieją postawiane wielkie tablice ogłoszeniowe, na których poszczególne ugrupowania rozlepiają swe propagandowe afisze. Wszystkie też urządzają w pośpiechu zebrania przedwyborcze. W tych dniach ogłoszone zostaną nazwiska kandydatów. Najsilniejszą agitację rozwija P. P. S. i Stronnictwo Narodowe, które po raz pierwszy w dziejach Tarnowa idzie samodzielnie do wyborów. Skutki rozdwojenia polskiego frontu przez wystawienie obok Polskiego Zjednoczenia Chrześcijańskiego, osobnej listy Stronnictwa Narodowego mogą okazać się nader smutne. Po drugiej stronie też są wprawdzie trzy listy, żydowskiego Bundu, ortodoksów i P. P. S., ale te podzieliwszy się okręgami, nie będą sobie wzajemnie szkodzić. O zwycięstwie w wielkiej mierze zadecyduje frekwencja wyborców. Dlatego też obowiązkiem każdego Polaka jest w dniu 5 marca stawić się w lokalu wyborczym i oddać głos na kandydatów polskich i o znanych przekonaniach katolickich.

ŚWIETLICA DLA BEZROBOTNYCH. Sekcja kulturalno-oświatowa Pow. Kom. Pom. Zim. przystąpiła do zorganizowania dla bezrobotnych świetlicy w szkole powsz. im. Konarskiego. Zajęcia świetlicowe odbywać się będą codziennie od godz. 16—19 i obejmować będą lekturę czasopism i książek, śpiewy, przedstawienia amatorskie itp. Otwarcie świetlicy nastąpi 20 bm.

OSRODEK TKACKI. Okręg. Towarzystwo Rolnicze zamierza uruchomić w najbliższej okolicy powiatu we wsi Jastrząbka Nowa ośrodek tkacki, który by wzmógł uprawę lnu oraz dał zatrudnienie wielu bezrobotnym ze wsi. Nabyto już kilka nowoczesnie urządzonych warsztatów tkackich. W najbliższym czasie odbędzie się kurs specjalny celem fachowego przygotowania zainteresowanych.

Kielce

FUNDUSZ PRACY DLA KAS CHRZEŚCIJANSKICH BEZPROCENTOWYCH W KIELECKIEM. Fundusz Pracy przeznaczył w roku budżetowym 1938-39 poważne kwoty dla chrześcijańskich kas bezprocentowego kredytu. Biuro Funduszu Pracy w Kielcach dokonało podziału przyznanej województwu kwoty 15.000 złotych pomiędzy poszczególne kasy bezprocentowego kredytu — w porozumieniu z oddziałami krakowskim, katowickim i radomskim Banku Gospodarstwa Krajowego. Wysokość lokat wahała się w granicach od 500 do 1.500 złotych.

ŻYDOWSKIE CECHY LIKWIDUJĄ SIĘ W KIELCACH. Zarząd Kieleckiej Izby Rzemieślniczej przystąpił do wiadomości fakt likwidacji w Chmielniku cechu piekarzy i cukierników żydów oraz powiatowego cechu krawców, czapników i kuśnierzy żydów. Związek postanowił wystąpić do Kieleckiego Urzędu wojewódzkiego z wnioskiem o przekazanie pozosta-

Król włoski na żałobnej Mszy św.

W Rzymie, w kościele św. Andrzeja dela Valle, w piątek odprawiono z inicjatywy Nuncjusza papieskiego na Włochy, mgr. Borgongini Duca, Mszę żałobną za spokój duszy Piusa XI. Na Mszy tej obecni byli król i królowa, Mussolini w towarzystwie min. Ciano, korpus dyplomatyczny akredytowany przy Kwirynale, członkowie rządu oraz wybitni przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych. Para królewska weszła do kościoła w otoczeniu Mussoliniego, hr. Ciano i Nuncjusza. — Królowa miała czarną suknię i czarny welon żałobny, król był w mundurze wojskowym z żałobną opaską na ramieniu. Mszę św. celebrował mgr. Borgongini Duca.

Nabożeństwo żałobne w kościele polskim w Rzymie

W piątek rano ks. biskup Dubowski odprawił w Rzymie, w kościele św. Stanisława Mszę św. za spokój duszy Piusa XI-go. Na nabożeństwie obecni byli m. in.: ks. Kardynał Prymas Hlond, podsekretarz stanu Szembek, charge d'affaires Janikowski i delegacja Uniwersytetu J. Piłsudskiego z rektorem Antoniewiczem na czele.

Żałobne uroczystości w Polsce

W Siedlcach, w katedrze odbyło się 16. b. m.

tego po tych cechach majątku szkole dokształcającej zawodowej w Busku.

BRAK PLACÓWEK HANDLOWYCH W C. O. P. Miasta w Centralnym Okręgu Przemysłowym w dalszym ciągu skarżą się na brak wielu niezbędnych zakładów handlowych i przemysłowych. Do Ekspozytury Izby Przemysłowo-Handlowej w Rzeszowie, napływają pisma o założenie w poszczególnych miastach, a szczególnie w Dębicy i Tarnobrzegu, następujących placówek handlowych: wytwórni mebli, sklepu z artykułami elektrotechnicznymi, sklepu z galanterią żelazną i stalową, składu żelaza porfirowego, składu papy dachowej, porządnych restauracji i kawiarni, warsztatów modelarskich, wyrabiających modele drewniane dla odlewni i t. p.

WIEŚ MA CORAZ WIĘCEJ ZAUFANIA DO OŚRODKÓW ZDROWIA. Ośrodki zdrowia w powiecie miechowskim w Miechowie, Słomnikach i Proszowicach cieszą się coraz większym zaufaniem. Z opieki lekarskiej w każdym z ośrodków, korzysta po 200—300 osób dziennie, przy czym ludność wiejska nabierając zaufania do lekarzy unika znachorów i różnego rodzaju szarlatanów wiejskich. W budżecie na rok 1939-40 wydział powiatowy w Miechowie przeznaczył na wszystkie trzy ośrodki 18.896 złotych.

Wiadomości z kraju

S. L. potępia napaść na ks. inf. dra Lubelskiego

Zarząd Pow. S. L. w Tarnowie, na specjalnym posiedzeniu w dniu 17 b. m. na wniosek prezesa W. Witka uchwalił wyrażenie czci i najgłębszego podziękowania ks. inf. dr. Lubelskiemu, pośłowi ziemi tarnowskiej, za Jego męskie i odważne stanowisko w obronie słusznych postulatów ludowych na terenie parlamentu, a w szczególności za ostatnią interpelację sejmową w sprawie W. Witosy. W czasie obrad podkreślono, iż „szczęściem jest dla Polski, że w okresie takim, w jakim się znajdujemy, żyją ludzie o umyśle i patriotyzmie ks. inf. Lubelskiego“. Równocześnie wyrażono oburzenie z powodu paszkwilu w „Kurierze Porannym“ (organie OZN), który zawiera napaść na osobę ks. inf. Lubelskiego. Zarząd Pow. S. L. stwierdził, że wszelkie napaści na ks. inf. dra Lubelskiego, skądkolwiek by pochodziły, będzie uważać za jednoznaczne z napaścią na organizację S. L.

Zruszczy 1800 nazwisk polskich

Przed Sądem Okr. w Samborze na sesji wyjazdowej w Drohobyczu stanął proboszcz parafii grecko-katolickiej ks. I. Szewczyk, który jako urzędnik stanu cywilnego podrobił księdzi urodzin, ślubów i zgonów, dodając do każdego nazwiska polskiego końcówkę „j“ i zmienił w ten sposób brzmienie nazwisk z polskiego na ruskie. Łącznie ks. Szewczyk sfalszował w ten sposób 1.800 nazwisk. Sąd skazał go na półtora roku więzienia.

Za pochwalanie zbrodni

W Kołomyży odbył się proces wikarego parafii grecko-katolickiej ks. M. Kisyla, oskarżonego o pochwalanie i nawoływanie do przestępstw. Sąd uznał winnym ks. Kisyla nawoływania do oderwania części obszaru państwowego (zbrodnia stanu), apoteozowania walk w r. 1918 i skazał go na 2 i pół roku więzienia i utratę praw na lat 5.

Z szerokiego świata

ZAMACH PRZED WILLĄ MUSSOLINIEGO? W Rzymie rozeszły się pogłoski o zamachu przed willą Mussoliniego. W związku z tym ogłoszono oficjalny komunikat, według którego 14 b. m. na ulicy Nomentana pewien żołnierz w ubraniu cywilnym zauważył przechodnia, zdradzającego oznaki szału. Żołnierz zbliżył się doń, aby go uspokoić. Wówczas nieznajomy wystrzelił z rewolweru do żołnierza, raniąc go w brzuch. Sprawca został natychmiast aresztowany. Stwierdzono, że jest to niejaki Szymon Aruno, mechanik, lat 38, z okolicy Bolonii. Był on dwukrotnie pacjentem zakładów dla obłąkanych, raz w Neapolu, a drugi raz w Rzymie.

Księgarnia i Antykwarnia „NAUKA i SZTUKA“

Kazimierza Leśniaka, KRAKÓW, PODWALE 6

kupuje kazania i wszelkie książki teologiczne oraz książki ze wszystkich dziedzin wiedzy.

Uprasza się o oferty możliwie z opisaniem stanu książki i ceną.

Pamiętaj synu

nie doszedłbym do majątku
gdybym nie wygrał na loterii
i Tobie też radzę kupić los
do I-iej klasy 44 Loterii
tam gdzie ja wygrałem
w szczęśliwej kolekturze

A. Wolańska

Centrala: Warszawa, Nowy - Świat 19. Konto P. K. O. 7192
Oddział Kraków, Rynek Główny L. 43. Konto P. K. O. 61160.
Zamówienia zamiejscowe złatwiamy odwrotnie.
Ciągnięcie rozpoczyna się 23 lutego r. b.

Co to jest milion?

Rozstrzygnięcie Wielkiego Konkursu Loteryjnego

W dniu 16 b. m. odbyło się w lokalu Polskiego Monopoli Loteryjnego ostatnie posiedzenie członków Jury w celu rozstrzygnięcia konkursu na odpowiedź na pytanie: „Co to jest milion?“ Obecni byli wszyscy członkowie Jury w składzie następującym: pp. Tadeusz Dołęga-Mostowicz, prof. Henryk Friedrich, red. Witold Giełżyński, prof. Tadeusz Sierżputowski i delegat Dyrekcji Polskiego Monopoli Loteryjnego, p. Marian Szajowski, zastępca Dyrektora P. M. L.

Rozpatrzywszy wszystkie odpowiedzi, zakwalifikowane na poprzednich posiedzeniach do szczegółowego rozważenia, Sąd Konkursowy doszedł jednomyślnie do wniosku, że żadna z nadesłanych odpowiedzi nie posiada walorów, które by ją kwalifikowały do pierwszej nagrody. Wobec tego postanowiono nagrodę pierwszą — 1000 zł podzielić na dziesięć nagród dodatkowych po 100 zł każda. W ten sposób ogólna ilość nagród wzrosła z piętnastu na dwadzieścia cztery, przy czym kwota przeznaczona na nagrody, w wysokości 3100 zł, nie uległa zmianie.

Nagrodę drugą, zł 500, przyznano odpowiedzi, opatrzonej godłem „Pan Tadeusz“.

Nagrodę trzecią, zł 300, przyznano odpowiedzi, opatrzonej godłem „Sokole Oko“.

Nagrodę czwartą, zł 200, przyznano odpowiedzi, opatrzonej godłem „Łatwo sprawdzić“.

Nagrody od piątej do piętnastej, oraz dodatkowe od szesnastej do dwudziestej czwartej, po zł 100 każda, przyznano odpowiedziom, opatrzonej godłami: „Czterdzieści trzy — czterdzieści cztery“, „Fakir“, „Napoleon“, „Lwów“, „Kudryś“, „I jabym chciała też“, „Ewa I“, „Ewa II“, „Optymista“, „Florence“, „Halny“, „VCH“, „D. S. 51.194“, „Piętaszek“, „Kotwicz“, „Kotwica“, „Jastrzębiec“, „Uparty pechowiec“, „Sonata Księżycowa“, „Jotzet-jot“, „Dziewczynka“.

Po otwarciu kopert, zawierających nazwiska, okazało się, że drugą nagrodę (500 zł) zdobył p. Tadeusz Czerniawski (Koszykowa 15, m. 11), trzecią — p. Kazimiera Pisarek (Emilii Plater 23, m. 41), czwartą — p. Maria Oderfeld (Słupecka 11, m. 20), wszyscy zamieszkali w Warszawie.

Pozostałe nagrody, po 100 zł każda, otrzymują pp.: Zofia Gołębiowska (Warszawa, Żelazna 29, m. 2), Dr Maks Chejfec (Wilno, Zakrętowa 23), Piotr Józef Gołaszewski (Gdynia), Henryk Zbierchowski (Lwów, Piaskowa 17), Franciszka Smoleńska (Toruń, Bydgoska 44-46), Lila Wrońska (Katowice, Wojciechowskiego 52), Ewa Górkowska (Wilno, Lubelska 5), inż. Karol Wałach (Stalowa Wola, osiedle urzędnicze), Adam Milczyński (Grodzisk Wlkp., Bukowska 6), Florentyna Filipowicz (Warszawa, Glogiera 2, m. 32), Jerzy Panasewicz (Wilno, Antokolsko 103), Amelia Chirowska (Lwów, Mickiewicza 26), Kazimierz Grosicki (Zakopane-Kuźnice, Szkoła Gospodarcza), Ewa Miodowicz (Łańcut, notariat), Jan Hejnikowski (Anin k/Warszawy, Sejmikowa 3), Wanda Kalinuszkinowa (Łódź, żwirki 26), Jan Wasiewicz (Czortków, Mickiewicza 38), Karol Benda (Orłowa, Śl. Zaolz.), Stanisław Glogier (Brześć n/B., Sienkiewicza 4), Janina Z. Jędrzejowska (Wołkowysk, Sobieskiego 1), Zosia Kordalówna (Brzozdowce, woj. lwowskie).

Wymienione powyżej osoby otrzymają przyznane im nagrody za pośrednictwem poczty.

Odpowiedź laureata — drugiej nagrody, p. T. Czerniawskiego, brzmi:

Nie można materialnie wymierzyć miliona — Milion ma tyle treści, ile prac wykona, I wartości nie więcej, niżli jej zawiera Duch milionera.

Trzecią nagrodę przyznano p. Kazimierze Pisarek za odpowiedź:

Milion żołnierza w polu — to armia ogromna, Zwycięska, gdy nią wola kieruje niezłomna, Milion złotych — to także armia: pokojowa, Zwycięska, gdy nią tęga pokieruje głowa.

Czwartą nagrodę otrzymała p. Maria Oderfeld za odpowiedź:

Milion cegieł — wielki dom,
Milion liter — gruby tom,
Milion kropli — pełna kadź,
To jest milion — warto grać!

Pozostałe nagrodzone odpowiedzi będą ogłoszone w niedalekiej przyszłości.

Sygnatura: I. Km. 2539/88.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru I., Jan Białas, mający kancelarię w Krakowie, ul. Zyblikiewicza Nr. 5, na podstawie art. 602 k. p. c., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 lutego 1939 r. — I. o godz. 10.45 w Krakowie, ul. Grodzka 43, II. o godz. 11.30 w Krakowie, Kanonicza 16, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się: I. garnituru klubowego, dywanu perskiego; II. urządzenia domowego, obrazów i innych — oszacowanych na łączną sumę zł 2.297.—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 7 lutego 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego
Jan Białas.

Numer akt: Km. 637/37.

Kom. Kasa Podhajce c/a Tadeusz i Adela Nowosielscy — Rabka.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Jordanowie, Czesław Machalski, mający kancelarię w Jordanowie, Rynek Nr. 60, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 7 marca 1939 r. o godz. 13.40 w Rabce, willa „Górka“, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Tadeusza i Adeli Nowosielskich, składających się z urządzenia pensjonatu. — Oszacowanie odbędzie się w dniu licytacji.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 10 luty 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego:
Czesław Machalski.

Min. Roman wypowiada gościnę Lewiatanowi

Problem średniej i drobnej wytwórczości

Piątkowe przemówienie min. Romana, wygłoszone na senackiej komisji budżetowej, zasługuje ze wszech miar na uwagę. Dowodzi bowiem, że minister przemysłu chce zainaugurować nową drogę swej działalności. Zajął się problemem zasadniczej wagi: problemem średniej i drobnej wytwórczości, stanowiącej podstawę rozwoju przemysłowego naszego kraju.

WYPOWIEDZENIE GOŚCINNOŚCI

LEWIATANOWI.

Z wywodów min. Romana wynika, że ma zrozumienie dla spraw średniej i drobnej wytwórczości, że docenia jej doniosłość i znaczenie w strukturze gospodarczej kraju. Co więcej! Uważa, iż narazie trzeba problem średniej i małej wytwórczości postawić na porządku dziennym naszych najważniejszych zainteresowań. Wynika to z faktu, że drobny i średni typ wytwórczości przeważa w naszym kraju. Dowodzą tego cyfry. Na 252.351 świadectw przemysłowych w r. 1937 — dla wielkiego przemysłu wydano 317, dla średniego przemysłu 28.257, a resztę, tj. 223.757, dla drobnego przemysłu i rzemiosła. Jeszcze bardziej wymowne są cyfry dotyczące zatrudnienia w poszczególnych kategoriach wytwórczości. Średni i drobny prze-

mysł zatrudniał w r. 1937 przeszło 550 tys. robotników na przeszło 800 tys. zatrudnionych w ogóle w przemyśle polskim. Widzimy więc, że już te cyfry dotyczące wyłącznie przemysłu, z wyłączeniem rzemiosła, handlu, chałupnictwa — przemawiają na rzecz średniej i drobnej wytwórczości.

Poprzednicy p. min. Romana utrzymywali bardzo bliskie stosunki z Lewiatanem. Przypomina to „Gospodarka Narodowa“, cytując wynurzenia dyrektora Lewiatana Andrzeja Wierzbickiego, z których wynika, że począwszy od r. 1926 Lewiatan nawiązał bardzo ścisłe stosunki z rządem.

„Apelujemy do Rządu — mówił p. Wierzbicki na jednym z posiedzeń Rady Centralnej Lewiatana. — Lecząc prozę Panów, czyż Rząd stoi poza nami? Mamy w tej chwili na sali w swoim gronie siedmiu byłych ministrów Skarbu i dzieli się oni z nami swoim doświadczeniem, nabytym w czasie, gdy nami rządzą. Badali oni, gdy byli ministrami, życie gospodarcze od strony przedmiotowej, badają je dzisiaj razem z nami od strony podmiotowej. I widzimy, że nie ma przepaści między tymi dwiema metodami badań — i obie doprowadzają do tych samych wniosków. Niesłusznym więc by-

łoby, gdybyśmy mówili o sobie i o rządzie: „my i oni“, bo nasze idee wzajemnie do nas przesiąkają“.

Prawie sielanka!

PROGRAM MIN. ROMANA.

Min. Roman, zdaje się, zrywa z systemem ka-resowania Lewiatana, a „stawia“ na „szarego“ człowieka. Jego zdaniem, średnia i mała wytwórczość powstając i rozrastając się na naszej ziemi, sprzyja w wielkim stopniu realizacji zasadniczych postulatów naszej gospodarki, a to: „unarodowieniu“ przedsiębiorczości, walce z bezrobociem, tworzenie racjonalnych dostaw obronnych, oraz odpowiednich warunków dla powstawania specjalnej a ważnej wielkiej wytwórczości“. Z tych względów interesuje się średnim i drobnym rzemiosłem, handlem, rzemiosłem, chałupnictwem i przemysłem ludowym. Orientuje się w ich niedomaganiach, i podejmuje odpowiednie prace zmierzające do usunięcia tych niedomagań i braków. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt przywiązania dużej wagi do zbiorowych, zorganizowanych wysiłków drobnej i średniej wytwórczości oraz interesowanie się dorobkiem i pracami polskich organizacji drobnego i średniego przemysłu, handlu i rzemiosła. Min. Roman wypowiada się zdecydowanie za pogłębieniem tej akcji organizacyjnej, aby w ten sposób praca nad podnoszeniem handlu, rzemiosła i przemysłu była jak najbardziej skuteczna.

Na podkreślenie zasługują jeszcze bardzo silne akcenty na rzecz unarodowienia naszego życia gospodarczego. Z przemówienia wynika, że Ministerstwo Przemysłu i Handlu już idzie w tym kierunku, podejmując szereg prac przygotowawczych.

Wszystko to dowodziłoby pewnej zmiany w polityce gospodarczej Min. Przemysłu i Handlu.

K. T.

Kino „ŚWIT“ ul. Straszewskiego 18. Tel. Nr 182-01.

Od piątku, dnia 17 lutego 1939 roku. — Nowy film polski wg. powieści Michała Bałuckiego p. t.

ZA WINY NIEPOPEŁNIONE

W rolach gł.: WANDA BARTÓWNA, J. Stępowski, E. Bodo, J. Pichelski, E. Kryńska, A. Bogucki

Przedstawienia codziennie o godzinie 5:10 7:10 i 9:15 W dni świąteczne od godziny 3:10 pop. Poranki tego filmu: w sobotę dn. 18 b. m. o godz. 3, w sobotę dn. 25 b. m. o godz. 3 i w niedzielę dn. 26 b. m.

Przegląd prasy

Czy ustąpi gen. Sławoj-Składkowski?

„Czas“ notuje pogłoski o zmianach w rządzie w kwietniu.

„Mówią więc — pisze — o rychłym już ustąpieniu gen. Sławoj-Składkowskiego z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Miałby on zatrzymać nadal stanowisko premiera. — Największe szanse na objęcie teki Ministra Spraw Wewnętrznych ma jakoby obecny wiceminister Spraw Wojskowych, gen. Głuchowski. Kola ozonowe chciałyby widzieć na tym stanowisku pułk. Wendę, na ogół jednak wątpią, by rzeczywiście miało do tego dojść. Mówią również, że ustąpi wiceminister Spraw Wewnętrznych Nakonecznikoff-Klukowski, którego następcą miałby być rzekomo p. Żyborcki“.

„Czas“ pisze, że ma odejść także p. min. Świętosławski, a to na tle sytuacji na uniwersytetach, którą onegdaj przedstawił sen. Bartel... „Dziennik Poznański“ i „Polonia“ donoszą, jakoby gen. Sławoj-Składkowski miał ustąpić także z premierostwa, a jego miejsce zająłby p. min. Grabowski, uchodzący za antysemitę i dobrze widziany w O. Z. N., lub min. Roman.

„Legalista“ — prof. Bartel

„Słowo Narodowe“ (Lwów) polemizuje z prof. Bartlem, który w komisji senackiej tak ostro zaatakował narodową młodzież akademicką... Dziennik twierdzi, że p. sen. Bartel ma pewien „kompleks“ i to z dawnych bardzo czasów.

„Za swych bowiem technicznych lat p. Bartel rzucił w profesora Thuliego kalosami, jak to sam z dumą wspomina“.

Pisząc o jego ostatniej mowie w Senacie, „Słowo Nar.“ zauważa:

„P. Bartel zaatakował rzekomą eksterytorialność wyższych uczelni, wołając z patosem: „Nie rozumiem, dlaczego tolerowana jest eksterytorialność Domu Akademickiego lub Ogrodu Politechniki, gdzie schronić się może każdy rzeźmieszek, ale policjant musi stać twardo przy bramie“.

Tymczasem przed kilku zaledwie tygodniami wkroczyło do Domu Medyków stu policjantów i przeprowadziło rewizję bez uprzedniego zawiadomienia Rektora“.

Żądanie p. sen. Bartla, by z uniwersytetów wyrzucił ideowo-wychowawcze stowarzyszenia, „Słowo Nar.“ uważa za dziwny „legalizm“.

„Dzisiejszy legalista Bartel — pisze — to ten sam Bartel, który jako wicepremier należał do rządu, przeprowadzającego słynne wybory w r. 1928. Jego minister skarbu Czechowicz stanął przed Trybunałem Stanu za bezprawne wydanie 11 mil. zł. na wybory. Jego wybory w szeregu okręgów zostały przez Sąd Najwyższy unieważnione. Za premierostwa p. Bartla odbyły się napady na Zdziechowskiego, Nowaczyńskiego, Mostowicza — nieukarane. Za jego premierostwa „zginął“ gen. Zagórski.

P. Bartel jest bowiem legalistą i liberałem tylko wtedy, gdy trzeba bronić żydów...“

Kto należy do O. Z. N.?

„Gazeta Polska“ broni O. Z. N. przed zarzutem, że należą do niego „zdraycy“ różnych stronnictw.

„Wyszliśmy — pisze — z różnych kół, z różnych środowisk. Jedni z P. P. S., inni spośród ludowców, z szeregow t. zw. „postępu“ bezprzymiotnikowego, z „Zarzewia“, z młodzieży narodowej... Byli i tacy co przynikli do nas i z „konserwy“ i z „ortodoksyjnej Endecji“ i z „lewicy socjalistycznej“...“

Jednym słowem: dobrali się w korcu maku... W końcu polemizując z „Dziennikiem Ludowym“, organem P. P. S., wypomina socjalistom, że p. Czapliński był przed wojną „esdekiem“ (S. D. wcale nie odznaczała się patriotyzmem), a p. Z. Żuława-

ski w r. 1904 na kongresie P. P. S. D. w Krakowie wołał:

„My jesteśmy częścią partii austriackiej i w swoim programie ani słowa nie mamy o niepodległości, i odbudowania Polski do programu naszego przyjąć nie możemy“.

Niemiecka rzeczywistość w satyrze

Tygodnik „Zespół“ pisze o walce min. Goebbelsa z humorem w Niemczech. Kilku komików chciał wpakować do obozu koncentracyjnego za „niebłagonadiożne“ żarty z regime'u; ale Goering się nie zgodził. Wówczas, żeby, zdaje się, ukryć swą porażkę, ogłosił konkurs na „prawdziwie niemiecki kawał“. Pojawiły się utwory konkursowe. Drukował je „Angriff“. M. in. pojawił się także następujący „kawał“, który w krzywym zwierciadle satyry przedstawia rzeczywistość niemiecką:

„Świnia, pies i koza przywędrowały do Niemiec. Świnia natychmiast uciekła. „To straszne — tłumaczyła się — oni jedzą wszystkie odpadki i nic nie zostało dla mnie“. Zaraz potem uciekł pies. „To było nie do zniesienia: nie mogłem nawet warknąć...“

Tedy świnia i pies czekały za granicą na kozę, lecz koza nie zjawiała się. Wreszcie po sześciu miesiącach koza zjawiała się, ale w opłakanym stanie: z ostrzyżonym łbem i ogoloną brodą: „Kiedy przechodziłam granicę — usprawiedliwiała się — spojrzeli na mój krzywy nos i na brodę, — powiedzieli, że muszę pewnie być żydem i zamknęli mnie w obozie koncentracyjnym“.

Dobry żart, tym fa wart... mówią w Polsce. Ten jednak żart warta tysiące marek.

„ZIEMIA GROMADZI PROCHY“

wrażenia z podróży po Niemczech

Red. Józefa Kisielewskiego

Cena zł 15—

poleca

Księgarnia Krakowska — Kraków, ul. św. Krzyża 13

Wojna domowa między żydami w Palestynie

Jerozolima, 18. II. (PAT). W całej Palestynie wybuchły gwałtowne starcia wewnętrzne wśród ludności żydowskiej. Koła polityczne nie tają swego zaniepokojenia z powodu wytworzonej sytuacji. Dzisiejsza prasa hebrajska, donosząc o wypadkach w kraju, mówi wręcz

o wybuchu wojny domowej między żydami, obarczając jednocześnie całą odpowiedzialnością za wytworzony stan rzeczy elementy lewicowe. W kolonii Natania 40 członków milicji socjalistycznej zaatakowało działacza rewizjonistycznego dr Egera, którego w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala.

W kolonii Kiriat Motzkin został zorganizowany formalny atak na pochód młodzieży rewizjonistycznej, w którym znajdowały się również dziewczęta i dzieci. Kilkanaścioro dzieci w wieku od 12 do 14 lat zostało pobitych do utraty przytomności. Szereg uczestników pochodu odniósł bardzo ciężkie rany.

W Haifie, Rehovet i Kfar Sabba. członkowie milicji socjalistycznej napadli na lokale partii rewizjonistycznej i zdemolowali je doszczętnie. Na ulicach dochodzi do ciężkich i gwałtownych starć między socjalistami żydowskimi a rewizjonistami.

Niemcy żądają jednej trzeciej złota banku czecho-słowackiego

Praga, 18. II. (PAT). Prowadzone są tu rokowania czecho-słowacko—niemieckie w sprawie utworzenia w Pradze wspólnej instytucji bankowej, mającej na celu finansowanie zamówień niemieckich w Czecho-Słowacji. Strona niemiecka reprezentowana przez konsorcjum banków Rzeszy, miałaby wnieść kwotę około 2,5 mil. koron, skupionych swego czasu przez rząd niemiecki w Sudetach, po przymusowym kursie 12 k. za 1 rm. Powyższa instytucja bankowa odgrywałaby rolę banku rozra-

chunkowego, przy czym strona niemiecka regulowałaby swe zobowiązania nie w markach, lecz w mało wartościowych dla niej koronach.

Niezależnie od tego, potwierdzają się wiadomości o wysuniętym przez Rzeszę żądaniu wydania jej 1/3 części zapasu złota narodowego Banku Czecho-słowackiego. W uzasadnieniu do tego żądania strona niemiecka wysuwa argument posiadania przez Rzeszę 3 mild. k. co stanowi 1/3 część banknotów czecho-słowackich, będących w obiegu.

Poraz trzeci posiedzenie rady miejskiej w Tarnowie zostało odroczone

Tarnów, 18. II. (Tel.). Trzecie z rzędu posiedzenie Rady Miejskiej zostało odroczone z powodu braku quorum. Socjaliści zaprotestowali przeciwko przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia, na którym pod nieobecność radnych P. P. S. i żydów, oddano cześć pamięci Dmowskiego. Radny Ciołkosz z PPS sprzeciwił się uczczeniu śp. Dmowskiego przez instytucje o charakterze politycznym,

ponieważ łączenie zasług Dmowskiego należy do historii. Radni socjalistyczni wnieśli o stwierdzenie, iż na tym posiedzeniu nie było quorum. Po odczytaniu tego wniosku, radni narodowego Klubu Pracy opuścili salę posiedzeń. Przewodniczący po dalszych scysjach zarządził przerwę a następnie odroczył posiedzenie.

—o o—

Katastrofalny cyklon zniszczył Mozambik

Lizbona, 18. II. (PAT). Donoszą tu z Lourenco Marques, że nad kolonią Mozambik przeszedł niezwykle siły cyklon. W szczególności ucierpiało miasteczko Villa Antonio Enes, gdzie wszystkie domy i zabudowania zostały całkowicie zniszczone, pozostał tylko kościół. Jedna misjonarka i strażnik stracili życie. Śmierć poniosło również kilkudziesięciu tubylców. Cyklon uszkodził dwie latarnie morskie w Sangage i Ponta de Caldeira. Z pomocą i żywnością został wysłany statek

Dymisja czecho-słowackiego szefa sztabu generalnego

Praga, 18. II. (PAT). Czesko-Słowackie biuro prasowe komunikuje, iż prezydent Republiki dr Hacha przychylił się do prośby szefa sztabu generalnego gen. Krejci, udzielając mu urlopu dla poratowania zdrowia oraz zwalniając go z obowiązków szefa sztabu generalnego.

Ulaskawienie ludowców

Warszawa, 18. II. (Tel. wł.). Pan Prezydent Rzplitej. podpisał szereg dekretów o ulaskawie-

Wiele uciechy

sprawia dziecko, gdy jest zdrowe i wesole, dlatego pamiętajcie: dla matki i dziecka

Kawa Słodowa Kneippa

niu działaczy Stronnictwa Ludowego, skazanych za udział w strajku rolnym w roku 1936.

Na podstawie powyższych dekretów zwolniono z więzień 20 działaczy ludowych, na terenie Młp. Wsch., którzy byli skazani prawomocnymi wyrokami sądowymi na kary 6—14 miesięcy więzienia.

F-ma ANTONI ROTHE

Fabryka świec kościelnych i pierników miodowych

poleca

znane ze swej dobroci wyroby własne

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr 121-74

Rok założenia 1879

Największa Wypożyczalnia Książek

Kraków, ul. św. Jana L. 8.

Nowości powieściowe

w pięciu językach

Książki naukowe

ABONAMENT 2 — ZŁOTE

P. T. Wojskowi, Urzędnicy, Emeryci Studenci bez kaucji.

MEXICO CITY — Poseł do parlamentu Andres Duartel został zabity w chwili, gdy z kilku przyjaciółmi przechodził przez jeden z placów w Mexico City. Sprawca zamachu zbiegł.

Projekt nowej ordynacji wyborczej opracowuje grupa posłów niezależnych

Warszawa, 18. II. (Tel. wł.). Grupa posłów niezależnych opracowuje obecnie projekt nowej ordynacji wyborczej do Izby ustawodawczej. Na razie przygotowano tylko zasadnicze tezy, a mianowicie: 1) projekt przewiduje dwa mandaty okręgu wyborczego,

głosowanie na osoby, a nie na listy partyjne,

przy czym znosi się zawarte w samorządowej ordynacji wyborczej przywilej, kandydata figurującego na pierwszym miejscu listy. Wyborca obowiązany jest do podkreślenia nazwiska jednego czy dwóch kandydatów, którym odda swój głos.

Do zgłoszenia kandydatury potrzeba najmniej 500 podpisów,

przy czym w tym wypadku nie wymaga się stwierdzenia notarialnego. Niedokładności dotyczące nie więcej niż 5 proc. podpisów, nie powodują unieważnienia listy. Tym samym

projekt znosi obecnie kolegia wyborcze,

wysuwając kandydatów na posłów. Wiek uprawniający do czynnego i biernego udziału pozostaje

bez zmiany. Natomiast projekt pozbawia prawa głosowania wojskowych w służbie czynnej. Wprowadza też

Kurie narodowościowe dla żydów i Rusinów.

Kurie żydowskie mają mieć odrębne lokale wyborcze, ale przewodniczącymi obwodowej komisji oraz jego zastępcą muszą być Polacy.

Kurie ruskie miałyby się mieścić w tym samym lokalu co komisje polskie, aby umożliwić swobodne spełnianie obowiązku wyborczego tym Rusinom, którzy by pragnęli głosować na kandydatów Polaków.

Liczba posłów ma zostać ta sama jak obecnie, tj. 208 ale projekt wprowadza do Sejmu 12 nominatów.

Projekt ordynacji wyborczej do Senatu przywraca powszechne prawo głosowania,

ale daje bierne prawo wyborcze wyłącznie Polakom. Przedstawiciele mniejszości narodowych mieliby wchodzić do Senatu tylko z nominacji. Senat ma liczyć 80 członków, w tym 52 z wyborów,

28 z nominacji. Okręgi wyborcze mają być jednomandatowe. Dla zgłoszenia kandydata wymagane jest 500 podpisów osób, które ukończyły 35 lat. Nad projektem ma się odbyć szczegółowa dyskusja. Zgłoszenie jednak projektu nasuwać będzie dość poważne trudności ze względu na wymaganych 15 podpisów polskich posłów niezależnych, których w Sejmie jest zaledwie około 20, a do porozumienia należy 7 czy też 8.

Serwisy stołowe od Zł 35 —

garnitury do kawy, kryształ

figury pacykowskie majolikowe

lampy elektryczne, naftowe

poleca najstarsza firma istniejąca od roku 1866

WŁ. TOMASZEWSKI

KRAKÓW — RYNEK GŁÓWNY L. 16

Pożycza szkło, porcelanę na zebrania towarzyskie.

WITRAŻE I OSZKLENIA ARTYSTYCZNE

od najskromniejszych do najbogatszych wykonuje od 1902 r.

Krakowski Zakład Witraży

S. G. ŻELEŃSKI KRAKÓW,
al. Krasińskiego 23.

Telefon 106-16. — P. K. O. 405-506.

Jakość najwyższa. Ceny niskie.

Projekty i oferty gratis. 15 złotych medali.

Numer akt: Km. 1257/34 i dalsze.

Do publicznego ogłoszenia stosownie do art. 681 kpc.

Obwieszczenie o II licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Wieliczce, Józef Siemaszko, mający kancelarię w Wieliczce, ulica Kraszewskiego Nr. 9, — na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23 marca 1939 r. o godz. 10 w Sądzie grodz. w Wieliczce, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, należącej do dłużników Karola, Kazimierza i małol. Bolesława oraz Tadeusza Miczyków, zamieszkałych w Rzeszotarach, nieruchomości obj. lwh. 129 gm. kat. Rzeszotary, stanowiącej gospod. wiejskie, o obszarze 8 morgów i 829 sążni kw., w oddaleniu około 12 km. od Wieliczki przy głównej drodze do Świątnik górnych. Na nieruchomości stoi budynek murowany mieszkalny zpn. nadający się na zajazd (karczmę). Nieruchomość ma urządzoną księgę hipot. w Sądzie grodzkim w Wieliczce.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł 17.340.—, cena zaś wywołania wynosi zł 11.560.—.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 1.734.—.

Rękojmię należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. — Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy, bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości, lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji. —

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Wieliczce, ul. Daniłowicza, sala nr. 14.

Dnia 29 grudnia 1938 r.

Komornik Sądu Grodzkiego
Józef Siemaszko.

Rozpowszechniajcie „Głos Narodu“

PRYWATNE DOKSZTAŁCAJĄCE KURSY

„WIEDZA“

w Krakowie, ul. Pierackiego 14

Przygotowują na lekcjach zbiorowych w Krakowie, oraz w drodze korespondencji, za pomocą zupełnie nowo opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów do:

- 1) egzaminu dojrzałości — gimnazjum starego typu (ostatni rok przygotowania),
- 2) egzaminu ukończenia gimn. ogólnokształcącego,
- 3) z zakresu I i II klasy gimnazjum nowego ustroju,
- 4) egzaminu z 7-miu klas szkoły powszechnej.

UWAGA: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc, oprócz całkowitego materiału naukowego, tematy z 6 głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów. Wykładają tylko wybitne siły fachowe.

KAPELUSZE MĘSKIE

i dla Przewielebnego
Duchowieństwa

poleca
Jan KURZYDŁO
Kraków, św. Jana 12

Telefon 175-12

Czapki cywilne, szkolne, mundurowe sprzedaje, wykonuje z własnych lub dostarczonych materiałów. Odnawia i przerabia kapelusze damskie i męskie według najświeższych modeli.

KURSY SAMOCHODOWE, Kraków, Krupnicza 14 tel. 206.88, prowadzone przez fachowców. Prawo jazdy gwarantowane. Wpisy codziennie.

„**MARTA**“
Wytwórnia szat liturgicznych
Kraków, Sławkowska 24
parter.

Młód pszczołowy lipcowy prawdziwy bez domieszki, gwarantowany 3 kg. 7-20 zł, 5 kg 11 zł, 10 kg 21 zł, 20 kg 41 zł, wraz z naczyniem i opłatą pocztową — wysyła za pobraniem właściciel największej pasieki w Państwie — Eugeniusz Bieliński i Syn w Zbarażu.

Słyszysz źle? Masz szum, cieknięcie uszu? Żądaj bezpłatnego prospektu na sztuczne bębny „Eufonia“
Kraków, Olsza.

Tapicerski Zakład Smoliński Kazimierz

Kraków, Stolarska 8,
poleca tapczany, fotele, otomany, materace oraz, przerabia konkurencyjnie.

Fils — entuzjasta przyjedzie dziewiętnastego. — Sprawunki załatwi. — Tapczan, narzutę, koldry, koce, łóżeczko dzieciinne, otomanę, tkaniny meblowe, firanki, chodniki, kretony, brokaty stylowe, drelichy materacowe dostarczy — Dembiński, Kraków, św. Marka, narożnik Floriańskiej 26.

Jan Oremus

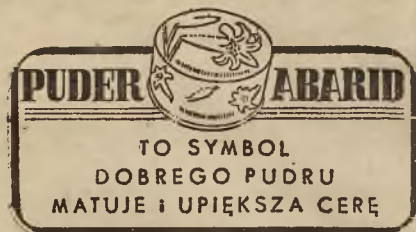
Zakład Art. Ślusarski
Kraków, Rakowicka 15
Tel. 125-18

**Torebki damskie,
teki, portfele,
pugilaresy**

Stanisław RĄB
Kraków, Sławkowska 4

FABRYKA W WARSZAWIE

OLIWE do świecenia prawdziwą rzepakową do celów liturgicznych niezawodną oraz knotki dostarcza Skład art. gospodarczych Antoni Surowiecki Kraków, Zwierzyniecka 23, telefon 128-39. — Wysyłki pocztowe odwrotnie.

Kupię kamieniczkę wprost śródmieście Krakowa, wpłacę 20.000. Oferty do administracji pod „Obejmę dług“

Zioła lecznicze 450 gatunków poleca Drogeria Mgr Suchecka — Kraków, Rynek główny 12.

Istnieje przeszło 100 lat

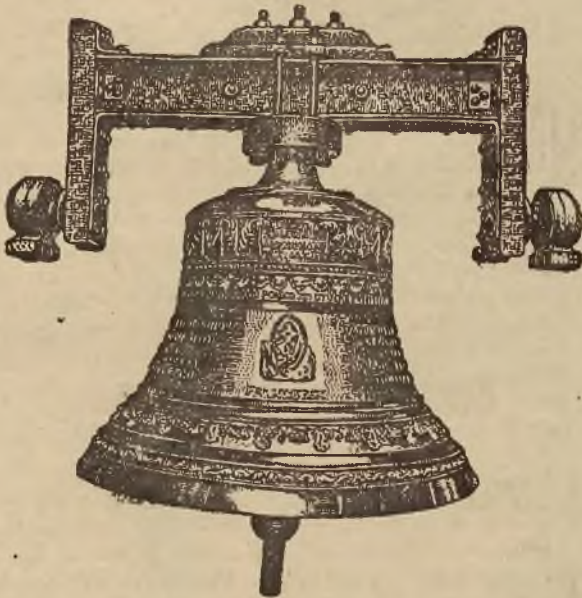
Odnaczona 20-tu premiami, 2-ma nagrodami państwowymi, 10-ma złotymi medalami

Grand Prix Rzym 1926

Złoty medal Gniezno 1925, Złoty medal Rzym 1926.

Złoty medal Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Częstochowa 1926

Złoty medal Wilno 1928, Złoty medal P. W. K. Poznań 1929, Złoty medal Wilno 1930

Odlewnia dzwonów Karola Schwabego

w Białej koło Bielska

Poleca dzwony dowolnych wielkości i o wszelkich życzonych tonach, o niedoścignionej jakości spisu, czystości głosu dzwonów pojedynczych zespołów kilkudziesięciu.

Dostraja nowe dzwony pod gwarancją czystej harmonii do już istniejących.

Przelewa pęknięte dzwony, remontuje stare systemy dzwonienia na nowe.

Wykonuje kompletne konstrukcje żelazne zastępujące całkowicie dzwonnice lub konstrukcje drewniane w wieży.

Dostarcza napęd elektryczny do dzwonów każdego ciężaru!
Ceny najniższe! **Długoterminowe spłaty!**

Przedpłata miesięczna w Krakowie bez odniesienia 4.50 zł, z odniesieniem 5 zł.
Na całym obszarze Państwa Polskiego z przesyłką pocztową 5 zł, za granicą 8 zł.

Konto P. K. O. Nr 415.730

Redakcja nie zamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nie opłaconych nie przyjmuje. Redakcja przyjmuje strony od godziny 14 do 15-tej.

CENY OGŁOSZEŃ

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetry	20 gr
Nadane strona 9-ta	50 gr
Komunikaty za wiersz milimetry	60 gr
Komunikaty na 1 " " "	70 gr
Drobne za wyraz " " "	10 gr
Układ tabelaryczny o 50% drożej. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.	
Artykuły tekstowe — za wiersz	10 złotych